

NR. 51 MEI 2025

LAUDATO SI KRANT

Nieuwsbrief van de Laudato Si Werkgroep van de HH Petrus en Paulus Parochie.

Stof tot nadenken

Elkaar Recht Doen

Tot de erfenis van Paus Franciscus horen beslist zijn encyclieken over de zorg om de Schepping en de armoede in de wereld (Laudato Si', Fratelli Tutti). Het is nog te vroeg om te kunnen bepalen of Paus Leo deze beleidspunten in het pontificaat van zijn voorganger zal voortzetten.

Zijn afkomst uit de Amerika's is veelzeggend. In zijn leven en werken heeft hij zowel de rijkdom van het Westen als de schrijnende armoede van het Zuiden leren kennen. Bovendien klinkt in zijn naamkeuze voor Leo XIV ook zijn sociale engagement mee.

Maar laten we eerlijk zijn, de oplossing van de prangende vraagstukken van onze tijd met betrekking tot vrede, menselijke waardigheid en sociale gerechtigheid hangen niet uitsluitend af van wie onze leiders zijn in kerk en wereld. Die oplossingen beginnen daar waar wij elkaar recht doen en woorden spreken van vrede en naastenliefde. En dat blijkt zo eenvoudig nog niet.

Marlène Falke, pastoraal werker

"Schepping: ons een zorg"

In dit nummer:

Stof tot nadenken

Uitnodiging!

Laatste Boodschap van
paus Franciscus

Nuttige links

In het Nieuws

Paus Franciscus en
Laudato Si'

Het Laudato Si' ABC

Laudato Si' programma

Eco-tip

UITNODIGING!

Om 10 jaar Laudato Si' te vieren

Op Hemelvaartsdag, 29 mei, organiseren we een feestelijke ochtend in de Maria Middelaars als eerbetoon aan paus Franciscus en om het tweede lustrum van zijn encycliek Laudato Si te vieren. Met Eucharistieviering om 10 uur gevolgd door koffie (met verjaardagstaart!), programma en lunch.

Nuttige Links Onze Website: <https://rkleiden.nl/laudato-si/>

Contact redactie: laudatosi@petrusenpaulusleiden.nl

De Nederlandse tekst van de laatste boodschap van Franciscus, Urbi et Orbi 2025, is te vinden op: <https://rkdocumenten.nl/>

Laatste Boodschap van paus Franciscus aan de wereld: Urbi et Orbi 2025¹

Op deze dag wil ik dat we allemaal opnieuw hopen en ons vertrouwen in anderen doen herleven, ook in degenen die anders zijn dan wij, of die uit verre landen komen en onbekende gewoonten, levenswijzen en ideeën meebrengen! Want wij allen zijn kinderen van God!

In het Nieuws – Verhalen van Hoop

Expositie “Gedreven”

De gedrevenheid van textiel kunstenaar Ardie den Boer en plasticsoep-surfer Merijn Tinga is duidelijk te zien in de expositie 'Gedreven.' Voor Ardie den Boer is haar inspiratiebron de kwetsbaarheid van de Schepping. De expositie toont werken uit haar serie over het Scheppingsverhaal, en ook haar serie over Aarde en Hemel.

Merijn Tinga is bekend in Leiden als bioloog en activistisch kunstenaar die de ernst van het plasticprobleem onder de aandacht van producenten, consumenten en overheden wil brengen. Op 10 mei 2025 is hij begonnen aan een 1.250 kilometer lange tocht van Parijs naar Nice, op een surfplank en SUP. Het doel: Frankrijk overtuigen van statiegeld op blikjes en plastic flesjes.

De tentoonstelling is tot en met zaterdag 30 augustus op meerdere dagen te zien in de Hooglandse Kamer, Hooglandse Kerkgracht 58. Voor actuele openingstijden ga naar <https://www.hooglandsekamer.nl/>

Meer over de tocht van Merijn Tinga kan je lezen op www.plasticsoupsurfer.org/nl

Nieuw: CanalCam Leiden

In deze krant hebben we het vaak over de visdeurbel in Utrecht. Nu hebben we sinds kort in Leiden de *CanalCam* of grachtencamera. Hierdoor kan je het rijke leven van de Leidse grachten **live** observeren. De *CanalCam* is een project van Aaf Verkade van “Onder water in Leiden.nl” Ga naar de website voor live beelden van de camera en om kennis te maken met de vissen van Leiden: <https://www.onderwaterinleiden.nl/nieuws-archief/nieuws/703-nieuw-canalcam>

 — *Onder water in Leiden.nl*

Heel Leiden telt. Jij ook?

Hoeveel soorten planten, dieren en schimmels leven er in Leiden? Leiden Biodiversity Network en Expeditie Stadsnatuur roept heel Leiden op om tot en met 31 mei op soorten te 'jagen' en samen minstens 2025 soorten te vinden. Je mag overal binnen de stadsgrenzen van Leiden tellen: in straten, parken, tuinen, op school of thuis. Soorten vind je boven en onder de grond, op boomstammen en bloemblaadjes, onder stoeptegels of op je slaapkamermuur. Elke soort in Leiden telt behalve mensen, huisdieren, kamer- of tuincenrumplanten.

Download de gratis Obsidentify-app, maak een account aan, en ga met je telefoon op soortenjacht. <https://waarneming.nl/apps/obsidentify/> Je mag alleen of in groepsverband tellen. Of sluit aan bij een van de gratis stadsexpedities in je buurt. Kijk op <https://groenestad071.nl/expeditiestadsnatuur>

Nieuwe Dierennota Gemeente Leiden

De nieuwe Nota Dieren van de gemeente is tot en met 10 juni 2025 in te zien op het stadskantoor en online via deze link. Ook inspraakreacties kunnen worden ingediend via deze pagina:

<https://gemeente.leiden.nl/inwoners-en-ondernemers/melding-klacht-overlast/compliment-of-idee/inspraak/>

Doe mee met de Grachtwacht!

De Grachtwacht werkt aan plasticvrije grachten en maakt mensen bewust van de stadsnatuur in en rondom de grachten. Met de kanovloot worden wekelijkse clean-ups georganiseerd en wetenschappelijk onderzoek naar plastic-vervuiling gedaan. Meedoen met de clean-ups kan zowel in de kano als wandelend langs de kade. De spannendste vondsten worden geëxposeerd in de ramen van het brugwachtershuisje op de Marebrug te Leiden. Meer informatie op: <https://www.degrachtwacht.nl/>

DE GRACHTWACHT

Paus Franciscus & Laudato Si

Paus Franciscus
1936 – 2025

“Wie paus Franciscus zegt, zegt: zorg voor elkaar op de wijze die Jezus vraagt en verkondig Jezus als Heer en Verlosser.”

Pastoor Jeroen Smith

“[I]n het besef dat de schepping door God aan de mens is gegeven als gemeenschappelijk huis, hield paus Franciscus met zijn encycliek *Laudato Si'* (2015) wereldwijd het pleidooi om zorg te hebben voor de wereld waarin wij leven.”

Mgr. van den Hende, bisschop van Rotterdam

“Met *Laudato Si'* belichtte hij op een volledig nieuwe manier de religieuze boodschap met betrekking tot de natuur. Hij herformuleerde de ecologische crisis als een morele crisis.”

Ambassadeur Laurence Tubiana, Leider van het Franse onderhandelingsteam dat meewerkte aan de totstandkoming van het klimaatakkoord van Parijs

“Hij plaatste de zorg voor ons gemeenschappelijk huis hoog op de katholieke agenda en zorgde ervoor dat dit zo bleef.”

Mgr. Robert Vitillo (Dicasterie voor de Bevordering van de Gehele Menselijke Ontwikkeling)

“‘Franciscus’... alles aan zijn pausschap vervulde de belofte van die naam.”

Bill McKibben

“*Laudato Si'*, het intellectuele hoogtepunt van zijn pontificaat, is een ... krachtige, grondige kritiek op de moderniteit, misschien wel het belangrijkste document dat tot nu toe in dit millennium is geschreven.”

Bill McKibben, niet-katholiek, mede-oprichter 350.org en Third Act

“Paus Franciscus is er niet meer, maar zijn boodschap blijft belangrijk. Het is nu aan ons allen, individueel en collectief, om die boodschap verder te brengen.”

Laurence Tubiana

Het *Laudato Si* “ABC”

Klimaat: het gemiddelde weer over een periode van 30 jaar (Bron: KNMI)

Klimaatbrief van de paus: vaak gebruikt als een verwijzing naar de encycliek *Laudato Si'* die vlak voor de klimaatconferentie van Parijs werd gepubliceerd. (De encycliek gaat natuurlijk over veel meer dan alleen het klimaat 😊)

Klimaatconferentie / Klimaattop: jaarlijks terugkerende conferentie van de Verenigde Naties in het kader van het klimaatverdrag. Een van de bekendste was de klimaattop van 2015 die leidde tot het Akkoord van Parijs.

Klimaatverdrag: internationaal raamwerk waarbinnen regeringen gezamenlijk acties ondernemen om klimaatverandering en de consequenties daarvan te beperken. De bekendste verdragen zijn het Protocol van Kyoto (1997) en het Akkoord van Parijs (2015)

Klimaatverandering: langdurige veranderingen in temperaturen en weerspatronen. De gevolgen van klimaatverandering zijn onder andere: extreme droogte, waterschaarste, ernstige branden, stijgende zeespiegels, overstromingen, smeltend poolijs, catastrofale stormen en afnemende biodiversiteit. (Bron: <https://www.un.org/en/climatechange/what-is-climate-change>)

Laudato Si' Programma mei / juni

Za 24 mei tot za 31 mei Laudato Si' Week 2025

- Di 27 mei** **Film "The Letter" van paus Franciscus**
20 uur Baby House, Steenschuur 17
- Do 29 mei** **Verjaardagsfeest Laudato Si'**
Vanaf 10 u Viering, koffie, programma en lunch
In de Maria Middelaeskerk
- Za 07 jun** **De Vriendjes van Franciscus**
15.30 uur Catecheseclub voor kinderen vanaf groep 5
Hartebrug Thema: de Schepping deel 6, Mens & Dier
- Za 14 jun** **Inspiratie Bijeenkomst ofs Delft**
Delft Het Zonnelied en de brief Fratelli Tutti
Aanmelden: kouwenhovenkees@gmail.com
- Za 14 jun** **Festival Klimaat van Hoop**
Lokhorstkerk "Maak je geest warmer-niet de aarde"
/ De Bakkerij Met o.a. klimaatviering, muziek & workshops
- Zo 29 jun** **Zonneliedconcert**
15.00 uur Van componist Kate Moore en
Megen sopraan Marsja Mudde

Pelgrimstocht: het Zonneliedpad

Zonnelied

Op **zondag 29 juni** leidt de 9,9 km pelgrimstocht van Blauwe Sluis naar Megen. Na hun tocht komen de pelgrims aan bij het franciscanenklooster in Megen. Inschrijven en informatie via: <https://franciscaansebeweging.nl/activiteiten/pelgrimstocht-het-zonneliedpad>

Eco-tip

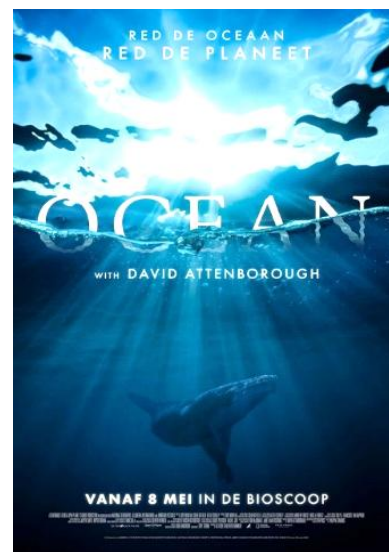
Brandnetels zijn nu op hun best! Het recept 'Romige brandnetel-soep' is afkomstig uit "Wildplukken" van Leoniek Bontje & Yvet Noordermeer. Voor uitgebreide praktische tips zie deze video: www.youtube.com/watch?v=AqWE0zBw80s

Romige Brandnetel-soep

INGREDIËNTEN: 400 g jonge brandnetelbladeren; klontje roomboter; 1 ui, fijngesneden; 1 teentje knoflook, geperst; 2 aardappelen, geschild en in stukjes gesneden; 1 liter groentebouillon; 100 ml room

BEREIDEN: Was de brandnetelbladeren onder de kraan in een vergiet. Gebruik eventueel keukenhandschoenen of plastic zakjes om je handen te beschermen. Laat de bladeren uitlekken in een vergiet. Hak de brandnetelbladeren fijn. Doe de roomboter in de pan en fruit hierin eerst 2 minuten de ui en voeg daarna de knoflook toe. Doe dan de aardappelen en de bouillon erbij en ten slotte de brandnetels. Laat de soep 15 minuten zachtjes koken tot de aardappelen gaar zijn. Maak de soep fijn met een staafmixer en breng op smaak met zout en peper en de room.

Boekenmarkt in de Sint-Petrus

Deze inmiddels zeer bekende markt vindt plaats op za 24 mei van 11-16 uur en zo 25 mei van 12-15 uur in de Petruszaal bij de kerk. De opbrengst is voor de GroenteDeler die biologische groenten teelt voor de voedselbank.